

## KEVÄTUUUTTO LAPIN LÄÄNISSÄ 1976

Hannu Huhtalo ja Pentti Rauhala

### 1. Yleistä

Keväällä 1976 tapahtui sama kuin aikaisempinakin vuosina, ts. havaitsijajoukko karttui entisillä alueilla, havaintoverkko laajeni Muonioon, Ivaloon ja Utsjoelle sekä ennen kaikkea havainnointi monipuolistui melkoisesti (enemmän muuton huippuja ja päättymistä kuvaavia havaintoja jne.). Vaikka kirjoittajat yhdistivät voimansa, täytyi meidän antaa periksi aikataululle yli kuukaudella Alkuperäinen tehtävänjakohan oli, että PR laatisi kevätmuuttokatsauksen ja HH kevään joukkohavainnointikatsauksen. Koska aineisto on melko pitkälle samaa, päätimme yhdistää kaiken yksin kansiin, mikä lienee suositeltavaa tulevinakin vuosina. Työnjaoksi muodostui seuraava: HH hoiti kirjoittamisen ja Tornion, Pellon sekä joukkohavainnointiaineiston käsittelyn; PR käsitteli muiden paikkakuntien aineiston. Työn tuloksena teillä on käsissänne uudenlainen katsaus. Katsausta painaa päälinnäisenä materiaalin runsaus. Toivottavasti siitä ei tullut liian ykstoikkoista.

Lisäksi haluamme kiittää kaikkia kevät-havainnointiin osallistuneita innokkaita Pohjois-Suomen ornitologeja.

### 2. Havainnointipaikkakunnat ja havainnoitsijat

Kemi: Kemin aineisto koostuu pääosin havainnoista, jotka on tehty Laurilan ja Simon välisellä rannikkokokoistaleella. Myös Elijärven ja Martimoaavan havainnot on sisällytetty Kemin aineistoon. Keskeisimpiä muutontarikkailupaikkoja olivat Kiikeli, Rytikarin makeanvedenallas ja Tiironhieta. Kemiläisten havainnointi kattaa koko muuttokauden, joskin arktikan tarkkailu jäi viimevuotista vähemmälle: havainnointi on toki muulta osin tehostunut viime keväästä. Kemissä osallistuiivat seuraavat henkilöt tarkkailuun: Pekka Adolfsen, Annikka Eräpuro, Tapani Heikkuri, Matti Hernetkoski, Ari Hinttu, Esa Huhta, Reijo Ilmasti, Juhani Jaakkola, Heikki Juntti, Juhani Juntti, Veli-Matti Korpinäki, Raimo Koskenkorva, Jouko Lehto, Pentti Marjamaa, Seppo Marjamaa, Risto Mattila, Esko Nenola, Alpo Parttimaa, Teuvo Pikkarainen, Kati Rahko, Pentti Rauhala, Jukka Soppela, Kimmo Soppela, Mika Soppela ja Hannu Takalo.

Tornio: Torniolaiset ornitologit retkeilivät pääasiassa Kaupunginlahden (Suensaari), Koivuluodon ja Raunojärven muodostamassa kolmiossa Torniojokisuussa. Joukkohavainnointia järjestettiin lisäksi Mellasalossa ja Nivanpäässä: 10 ja 30 km pohjoisempaan. Yksi joukkohavainnointipiste oli myös Ruotsin puolella aivan rajan tuntumassa. Muuttoa tarkkailtiin lähes koko muuttokauden ajan heikentyen teholtaan ratkaisevasti n. 20.5 jälkeen. Tarkkailun tehokkuus oli tätä ennen vähintään viimekevällisellä tasolla. Arktikkaa ei Torniossa tarkkailtu käytännössä ollenkaan. Torniossa osallistuiivat seuraavat henkilöt tarkkailuun: Pekka Aho, Mikko Ahvenjärvi, Kari Anttila, Hannu Huhtalo, Jukka

Husa, Risto Hyvärinen, Arto Höynäjä, Erkki Höynäjä, Veikko Kantojärvi, Ari-Matti Kortelainen, Jyrki Kunnari, Pekka Kärppä, Antti Laitinen, Jukka Lantto, Heikki Liehu, Olavi Kurttio, Markku Mesilaakso, Erkki Nylund, Jari Ponkala, Jukka Ponkala, Risto Rautio, Pekka Ruth, Jyrki Rantataro, Seppo Sankila, Jaakko Vainio, Juha Vilppola, Arto Vilppola, Markku Vilppola, Päivikki Vaskonaho, Juhani Tapani, Juha Ylimaunu, Onni Ylimaunu, Pekka Ylimaunu, Timo Ylimaunu, Markku Ylimartimo ja Jouni Ylipekkala.

Pello: Keskeisimmät muutontarkkailupaikat Pelossa olivat tietenkin Pellonjärvi ja keskustan läheisyydessä olevat pellot. Pellossa työnyyrän tehtävää hoiti Jorma Halonen ja hyvinä avustajina Esa Peltonen, Toivo Hopeavuori ja Ilkka Jolma. Heidän lisäksi seuraavilta henkilöiltä on muutamia havaintoja muuttokatsauksessa: Lauri Aikio, Ilkka Aska, Antero Aurola, Urho Enbuske, Liisa Namara, Paavo Heikkilä, Pertti Heikka, Matti Hosio, Ahti Jama, Tuomo Jolma, Teuvo Juuso, Juha Joonas, Maritta Kivilompolo, Ossi Kortelainen, Kari Kortelainen, Risto Kotkola, Hannu Lehtimäki, Jouko Mukka, Orvokki Mäkkikyrö, Aulis Niska, Simo Niva, Juhani Pitkänen, Tuomo Seikkula, Markku Syväniemi ja Inkeri Vaattovaara.

Rovaniemi: Osmo Junila ja Esko Aikio lähettivät kirjoitusta varten havaintonsa Rovaniemeltä. Osmo Junila kierreskeli kaiketikin Rovaniemen keskustan tuntumassa. Hänen omien sanojensa mukaan aikaa ei riittänyt muuton täysipainoiseen seuraamiseen ja eritoten muuton loppuosa jäi seuraamatta. Esko Aikion havainnot tulevat Rovaniemen mlk:n Muurolasta. Yhdessä nämä havainnot kattavat kohtalaisesti koko muuttokauden.

Ylitornio: Ylitornion aineisto koostuu pääasiassa Veli Kankaan Pakisjärvellä tekemistä havainnoista. Havainnointi kattanee koko muuttokauden yhtä tehokkaana.

Tervola: Erkki ja Jouko Pulkkinen sekä Kari Siivola vastaavat Tervolan aineistosta. He ovat retkeilleet pääasiassa Tervolan Mattisenperällä. Aineistosta päätellen havainnointi kattaa koko muuttokauden.

Kemijärvi: Kauko Uinon aineisto koostuu Kemijärven keskustassa ja Isokylässä (5 km keskustasta) tekemistään havainnoista.

Muonio: Muoniossa ovat muuttoa tarkkailleet Kalle ja Juhani Roinea. Vaikka Muonio on ensimmäistä kertaa mukana yhteenvedossa, kertyi aineistoa ilahduttavan paljon.

Utsjoki: Esko ja Jouni Aikio ovat havainnoineet Utsjoen Korretojalla. Havaintoja ei tosin kertynyt kovin paljon, mutta ne ovat sitäkin mielenkiintoisempia. Havainnot kuvaavat lähinnä muuton alkua.

Edellisten paikkakuntien ja henkilöiden lisäksi on havaintoja saapunut seuraavasti: Viirissä on havainnoimut Tuomo Ollila; Sallassa havainnoi Petteri Peura; Ivalon havainnoista vastaa Esko Sirjola. Heidän havaintonsa eivät valitettavasti mahtuneet muuttotaulukkoon, mutta olemme liittäneet ne erillishavaintojen kohtaan. Jälkimmäisiin kuuluvat myös Kullervo Pitkäsén Kittilän Kiistalassa tekemät havainnot.

### 3. Sää Kemi-Torniossa

Kemi-Tornion alueella alkoi 22.3 selvä lämpeneminen, jota jatkui suhteellisen tasaisesti aina 25.4 asti. 26.4 - 4.5 oli selvä kylmä jakso, samoin toukokuun lopussa, alkaen 26.5. Viimemainittu aiheutti mm. tervapääskyn pölymuuton myöhästymisen. Sensijaan jakso 14. - 25.5 oli harvinaisen lämmin lämpötilan kohotessa useina päivinä yli 20 asteen.

### 4. Joukkohavainnointi keväällä 1976

Keväällä 1976 suoritettiin joukkohavainnointia kaikkiaan kolmena päivänä: 19.4 (klo 6-12), 25.4 (klo 4-14) ja 2.5 (klo 4-14 Kemissä ja klo 4-12 Torniossa). Pisteitä oli kunkin päivänä eri paikkakunnilla seuraavasti: 19.4 Tornio 4, Kemi 2 ja Simo 2; 25.4 Viiri 1, Pello 1, Tornio 4, Kemi 3, Simo 2; 2.5 Tornio 4, Kemi 3 ja Simo 2. Pisteet olivat seuraavat (suluisissa oleva koodi viittaa pisteen sijaintiin, kts. kartta 1): Pellon Isokylä (PE 1); Tornion Nivanpää (TO 2), Mellasalo (TO 3), Suensaari (TO 4), Puuluoto (TO 6) ja Rajakangas (TO 7); Kemin Kallinkangas (KE 8), lentokentän kolmiomittautorni (KE 9) ja Pajusaari (KE 10); Simon Holstinharju (SI 11) ja Lalli (SI 12). Tarkemmat pistekohtaiset tiedot ovat liitteessä 1, kartoissa 1 - 4 ja laji-kohtaisessa tarkastelussa jäljempänä.

Torniossa, tarkemmin Riekkolassa Haaparaman puolella, toimi edellisten lisäksi yksi piste (TO 5) kaikkiaan 20 päivänä 21.4 - 15.5 välisenä aikana. Tarkkailijana toimi yleensä HH, paitsi 2.5. Riekkolan aineisto on sisällytetty Tornion joukkohavainnointiaineistoon.

Sää joukkohavainnointipäivinä oli pääpiirteittäin seuraavanlainen: 19.4 haittasi kova nw-n-tuuli Kemi-Tornion havainnointia; myös 25.4 haittasi kovakko tuuli Tornion pisteitä, mutta muulta osin sää oli Kemi-Torniossa tyydyttävä samoin kuin Pellon kohdalla; 2.5 sää oli Tornion pisteissä havainnoinnin alussa hyvä muuttuen huonoksi 6-10 väliseksi ajaksi, Kemissä sää oli sitävastoin huono havainnoinnin alkupuolella parantuen loistavaksi päivää myöten.

Joukkohavainnointitunteja kertyi kolmelta havainnointipäivältä lähes 200 ja tuona aikana havaittiin noin 10 000 yksilöä (=50 yks./h). Vastaavasti Riekkolassa tunteja kertyi noin 70 ja havaittuja yksilöitä noin 5 000 (=70 yks/h). 25.4 havaittiin Kemin (+Simon) pisteissä 2439 yksilöä (=52 yks./h) ja Torniossa 2572 yksilöä (=86yks./h) ja vastaavasti 2.5 2020 (=42yks./h) ja 1336 (=25 yks./h). 19.4 muutto oli selvästi vähäisempää ja täten 25.4 oli vilkkain joukkohavainnointimuuttopäivä, johon säällä oli suuri vaikutuksensa.

Kunkin havainnointipäivän yleispiirteinä seuraavat: 19.4 muutto oli jokseenkin heikkoa paitsi Puuluodossa, missä kirjattiin vilkas sepelkyyhky-muutto. 25.4 Kemi-Tornio-alueella kehkeytyi raju merimetso-ryntäys (yht. 193 yks.) ja Buteotkin muuttivat sankoin joukoin (177 yks.). Tuona päivänä muuttivat sepelkyyhkyt Torniossa erittäin voimakkaasti (yht. 710 yks.) ja naurulokit Kemissä (1087 yks. Pajusaaren pisteessä). Pellossa ja Viirissä oli havaittavissa peipon muutonhuippu 25.4. Viimeisenä joukkohavainnointipäivänä, 2.5, kirjattiin Kemin (+Simon) pisteissä voimakas kuovi- ja Anser-muutto (420 ja

270 yks.) . Myös Duteot muuttivat tuolloin voimakkaasti Kemi-Torniossa (yht. 233 yks.), kun taas kurkia havaittiin enemmälti ainoastaan Nivanspäässä (44). Mielenkiintoisimmista lajeista olemme laatineet kartat, joihin merkitsimme pistekohtaiset muuttosuunnat yksilömäärineen kaikilta joukkohavainnointipäiviltä yhdessä. Kartat 1 - 4 ovat yhteenvedon lopussa.

#### 5. Lajikohtainen muuttokatsaus

Seuraavaan muutotaulukkoon olemme koonneet tavanomaisimmista lajeista muuton alkua, huippua (huippuja) ja loppua kuvaavia havaintoja (pääasiassa Kemistä ja Torniota). Tornion muutonhuiput perustuvat pääasiassa Riekkolan joukkohavainnointiaineistoon sekä myös kenttähavaintoihin ja tästä johtuen on muuttotaulukossa Tornion kohdalla usein enemmän kuin yksi muutonhuippu. Olemme ah-  
taneet edellisten tietojen lisäksi taulukoon mahdolliset kevätsummat, suurimman parven ja päälentosuunnan yksilömäärineen (jälkimmäiset vain Kemistä ja Torniota). Myös muutamia rariteettilistalla olevia havaintoja on muuttotaulukossa, sillä muutamat lajithan ovat harvinaisia alueemme pohjoisosissa mutta jokseenkin tavallisia Kemi-Tornio-alueella.

Taulukossa olemme käyttäneet seuraavia merkintöjä lukemisen helpottamiseksi ja tiedon mahtumiseksi:

<u>16.4</u> - 4.5 - 14.5	= muuton <u>alku</u> - huippu - loppu
<u>11.4</u> -(17.-18.4)-14.5	= muuton <u>alku</u> - huippu 17.4 - 17.4 - loppu
11.4-(22.4&5.5&14.5)-?	= muuton <u>alku</u> - huiput 22.5, 5.5 ja 14.5 - loppu?
<u>7.5</u> , 8.5	= kaikki havainnot taulukossa
sP	= suurin parvi
kS	= kevään kokonaissumma kaikilta havainnoitsijoilta
pS	= suurin päiväsomma - " - - " -
n	= pohjoinen
ne jne.	= koillinen jne.
n200n	= noin 200 yksilöä pohjoiseen
us.	= useita (samankokoisia parvia).

L A J I	Kemi	Tornio	Pello	Ylit. Terv. Roi.	Kemij. Muonio Utsj.
Kukku Gav arc	15.5 - 28.5 - ? sP 12ne, kS 15	14.5 - 15.5 sP 3ne, kS 8	14.5 - 23.5 kS 3	15.5 - - - -	15.5 15.5
Kaakkuri Gav ste	15.5 - 22.5 kS 2	12.5, 14.5 kS 3	-	- - - -	14.5 -
Gavia sp.	15.5 - 29.5 - ? kS 49	15.5 ln	12.5 - 29.5	- - - -	- -
Silkkiuikku Pod cri	9.5 kS 4	8.5 - 20.5 - ? sP 20.5 14, kS 19	-	- - - -	- -
M-kurkku-u. Pod aur	15.5 - ? - 26.5 kS 5	19.5 2 yks	-	- - - 27.5	- - 14.5 2 yks
Merimetso Pha car	1.4 - 25.4 - 22.5 sP 91, pS 193, kS 299	24.4 - 25.4 - 1.5 sP 64, kS 164	-	- - - -	2.5 5 - - kS 7
Laulujoutsen Cyr cyg	30.3 - 2.5 - 16.5 sP 7n, kS 24	17.4 - ? - 26.5 sP 3e, kS 17	16.4 - ? - 17.5 sP 5ne(3), kS 25	20.5 (24.4)	- - 15.4 (3.6)
Merihanhi Ans ans	2.5 - ? - 16.5 kS 5	27.4 - ? - 16.5 pS 2.5 ja 15.5 16, kS 65 väh. 35, sP 8	-	- 2.5 - -	- -
Metsihanhi Ans fab	16.4 - 2.5 - 16.5 kS 127, pS 2.5 66	18.4 -(2.5-5.5)-13.5 sP 5.5 84, kS 786 88ne 47n 54nw	2.5 - 8.5-16.5(15.5) sP 12n, kS 38	17.4 28.4	3.5 4.5 -
Hanhi sp. Anser sp.	? kS 536	16.4 - 2.5 - 11.5 sP 34e, kS 214 40e 58ne 25n 18nw	5.5 - 8.5 kS 29	- - - -	- -
Sinisorsa Ana pla	11.4 - 2.5 - 9.5 sP 2.5 63	12.4 - 26.4 - 8.5 26.4 sP 100 pS 300	18.4 - 8.5 - ? sP 8.5 n25	7.4 23.4 17.4 25.4	30.3 -
Haapana Ana pen	5.5 - 12.5 - ? sP 12.5 n60	25.4 -(8.-10.5)- ? sP n250 us.	8.5 - ? - ? sP n30	15.5 19.5 10.5 13.5	10.5 -
Tavi Ana cre	15.4 - 11.5 - ? sP 11.5 n50	26.4 -(8.-10.5)- ? sP n150 us.	3.5 - ? - ? sP 12.5 n15	9.5 13.5 10.5 12.5 sP n40	11.5 -
Heinätaavi Ana que	11.5 - ? - ? sP 8(?)	11.5 - 15.5 - ? sP 8 us., pS 15	16.5 - ? - 26.5 sP 3, kS 10	- - 12.5 16.5	- -
Jouhisorsa Ana acu	24.4 - 7.5 - ? sP 15	23.4 - 5.5 - ? sP 20	4.5 - 11.5 - ? sP 11	12.5 13.5 9.5 16.5	9.5 -
Lapasorsa Ana cly	7.5, 8.5	4.5 - 14.5 - ? sP 14, pS 20	12.5 2	- - 12.5 2 -	- -
Tukkasotka Ayt ful	25.4 - 9.5 - ? sP n140 9.5	24.4 -(13.-15.5)- ? sP 14.5 n150, pS 400	10.5 - 16.5 - ? sP 120	15.5 13.5 4.5 16.5	13.5 -
Lapasotka Ayt mar	22.5, 23.5 kS 3	22.5 - 23.5 - 27.5 23.5 sP 130, kS 280	19.5 2	- - - -	- -
Punasotka Ayt fer	11.5 - ? - 18.5	9.5 - ? - 27.5 kS 5	-	- - 4.4 -	- -
Kustalintu Mel nig	14.5 - ? - 25.5 sP 15.5 30	23.5 - ? - 27.5 sP 24.5 25, kS 55	19.5 - ? - 11.6 pS 23.5 48, kS 99	- - - -	14.5 -
Pilkkasiipi Mel fus	19.5 - 23.5 - ? pS 23.5 24, kS 38	?	19.5 2	- - - -	- -
Telkkä Buc cla	16.4 - 9.5 - ? sP 9.5 71	18.4 - ? - ? sP 15	22.4 - 7.5 - ? sP 7.5 30	23.4 16.4 11.4 2.5	24.4 (13.5)
Alli Cla hye	21.5 - 25.5 - ? sP 25.5 30, kS n50	?	28.5 2	- - - -	- -
Isokoskelo Mer mer	18.4 - 9.5 - ? pS 9.5 n50	16.4 - 4.5 - 14.5 sP 4.5 n60	27.4 - 8.5 - ? sP 8.5 24	- 25.4 15.4 17.4	27.4 -
Tukkakoskelo Mer ser	10.5 - ? - ?	9.5 -(20.-23.5)- ? sP 14.5 n20	21.5	26.5 - - 17.5	- -
Uivelo Mer alb	5.5 - 10.5 - 13.5	8.5 - 11.5 - ?	-	15.5 - 8.5 18.5	14.5 -
Kalasiiksi Pan hal	2.5 - ? - 12.5 kS 6	2.5 - 6.5 - 16.5 kS 15 väh. 10	11.5, 12.5	9.5 - - -	11.5 5.6
Varpushaukka Acc nis	23.3 - 25.4 - 22.5 pS 25.4 7, kS 40	13.4 - 19.4 & 6.5 - 10.5 pS 6 - " -, kS 51	1.4 - ? - 7.5 kS 4	30.4 18.4 - -	- -
Kanahaukka Acc gen	15.4 - ? - 16.5 kS 15	16.4 - ? - 13.5 kS 16	30.3	- 9.5 19.4 -	- -
Hiirihaukka But but	11.4 - 2.5 - 16.5 pS 2.5 10, kS 41	24.4 - 5.5 - 19.5 pS 5.5 6, kS 47	2.5 - ? - 24.5 kS 3	- 26.4 20.4 pS 8.5 5n	11.5 -
Piekana But lag	17.4 - 2.5 - 27.5 pS 2.5 56, kS 170	17.4 - 25.4 & 2.5 - 6.6 pS 25.4 60, kS 212	28.4 - ? - 12.5 kS 10	6.5 16.4 24.4 10.5	- -
Buteo sp.	17.4 - 5.5 - ? pS 5.5 180/3h, kS 385	17.4 - 25.4 - 17.5 pS 25.4 70, kS 198	22.4 - 8.5 - ? pS 8.5 11, kS 22	3.5 - - -	- -
Mehilishaukka Per api	18.5, 21.5 kS 3	22.5 - ? - 28.5 kS 2	11.6	- - - -	- -
Sinisuhaukka Cir cya	23.4 - 2.5 - 16.5 pS 2.5 8, kS 23	17.4 - 25.4 - ? (Ø) 1.5 - 9.5 - 14.5 (Q) pS 25.4 9, 9.5 7, kS 42	7.5 - ? - 11.5	- 1.5 9.5 9.5	8.5 -
Nuolihaukka	15.5 3	-	-	- - - -	11.5 1 -

L A J I	Kemi	Tornio	Pello	Ylit.	Terv.	Roi.	Kemij.	Muonio	Utsi.
Ampuhaukka Fal col	1.5, 2.5	11.4 -(17.-18.4)-22.5 pS 17.jal 8.4 7, kS 32	25.4, 12.5	-	-	-	7.5	3.5	-
Tuulihaukka Fal tin	5.4 - 16.4 - 16.5 pS 16.4 4, kS 20	11.4 -(30.4-2.5)-16.5 kS 27	15.4 -?- 14.5 kS 4	-	17.4	30.4	11.5	-	-
Jaloh. sp. Fal sp.	?	11.4 - ? - 9.5 kS 14	?	-	-	-	-	-	5.5 kS 3
Kurki Gru gru	16.4 - 2.5 - 23.5 pS 2.5 71, kS 258	13.4 -(1.-2.5)-9.5 pS 1.ja 2.5 n 140, sP 2.5 35, kS 548	24.4 - 8.5 - 15.5 pS 8.5 14, kS 34	2.5	17.4	30.4	6.5	5.5	-
Meriharakka Hae ost	16.4 - 8.5 - ? pS 8.5 29	5.5 - 10.5 - ?	-	-	-	22.5	-	-	-
Töyhtöhyöppä Van van	10.4 - 4.4 - 17.4 sP 4. 40	11.4 -(16.17.4)-14.5 sP 16.4 130	14.4 - 6.5 - ? sP 13	14.4	15.4	15.4	14.4	-	-
Tylli Cha hia	15.4 - ? - ?	6.5 - 10.5 - ? sP 10.5 n20	-	-	-	9.5	15.5	12.5	-
Pikkutylli Cha dub	7.5 - ? - ?	5.5 - 14.5 - ? pS 14.5 8	13.5 1	-	-	10.5	-	-	-
Kapustarinta Plu apr	(16.5) 1	5.5 - 11.5 - 15.5 11.5 sP 35, pS 50	6.5 - ? - 12.5	-	17.5	-	11.5-16.5 sP 13.5 48	10.5	-
Karikukko Are int	9.5 - 10.5 - ? pS 10.5 10	9.5 - 9.5 - ? pS 9.5 8	-	-	-	-	16.5	-	-
Jänküsirriäinen Lim fal	29.5 1+1	-	30.5 5	-	-	-	-	-	-
Suosirri Cal alp	9.5 - 22.5 - 29.5 sP 22.5 n20	9.5 - 16.5 - 6.6 sP 16.5 n40	-	-	-	14.5	-	-	-
Lapinsirri Cal tem	11.5 - 17.5 - 27.5 sP 17.5 n20	13.5 - 16.5 - ? sP 16.5 5	-	-	-	10.5	18.5	-	-
Pikkusirri Cal min	22.5 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Vesipääsky Pha lop	20.5 - 29.5 - ? sP 29.5 n20	17.5 1	30.5 - 30.5 - 6.6 - 30.5 sP n60, pS 70	-	-	-	1.6	-	1.6
Rantakurvi Xen cin	18.5 - ? - ?	-	-	-	-	-	-	-	-
Punajalkaviklo Tri tot	8.5 - 10.5 - ? sP 10.5 n20	5.5 - 10.5 - ? pS 10.5 n15	-	-	-	22.5	-	14.5	-
Mustaviklo Tri ery	9.5 -?- 15.5	9.5 - 10.5 - 6.6 10.5 sP 15, pS 40	9.5-14.5-16.5 pS 14.5 6n	9.5	(17.5)	9.5	13.5	-	-
Valkoviklo Tri neb	7.5 - 9.5 - 27.5 pS 9.5 8	4.5 - 10.5 - 27.5 10.5 sP 25, pS 70	9.5 - ? - ? sP 11.5 8	9.5	-	9.5	10.5	-	-
Rantasipi Tri hyp	7.5 - ? - ?	10.5 - ? - ?	5.5 - ? - ?	-	11.5	9.5	12.5	12.5	21.5
Liro Tri gla	6.5 - 10.5 - 27.5 sP 10.5 n50	5.5 - 12.5 - ? 12.5 sP n100, pS 300	11.5-14.5-28.5 sP 14.5 11	9.5	12.5	9.5	6.5	15.5	-
Metsäviklo Tri och	6.5 - ? - 16.5	5.5 - 5.5 - ?	12.5	-	-	9.5	-	9.5	-
Suokukko Phi pug	5.5 - 18.5 - ? sP 18.5 n200	5.5 - 12.5 - ? 12.5 sP 1000, pS 2000	12.5 - 12.5 - ? pS 12.5 68	12.5	13.5	12.5	12.3	13.5	-
Kuovi Num arq	15.4 - 2.5 - 8.5 2.5 sP 150, pS 420	15.4-(30.4-2.5)-8.5 sP 30.4 220	23.4 - ? - ? sP 7.5 11	17.4	22.4	24.4	2.5	5.5	-
Pikkukuovi Num pha	6.5 - 14.5 - 22.5 pS 14.5 5	6.5 - 9.5 - 16.5 9.5 sP 11, pS n50	7.5 - ? - 20.5	9.5	10.5	7.5	12.5	-	4.5
Punakuiiri Lim lap	(15.5) 1	10.5-(13.-14.5)-17.5 pS 13.jal 4.5 20, kS 68	-	-	-	-	-	-	-
Lehtokurppa Sco rus	6.5 - ? - ?	6.5 - ? - ?	24.4 1	-	21.5	-	-	-	-
Jänkükurppa Lym min	23.5 1+1	27.5	15.5	17.5	-	-	16.5	-	-
Taivaanvuohi Gal gal	23.4 - ? - ?	22.4 - 13.5 - 15.5 sP 13.5 14	5.5 - 11.5 - ?	9.5	9.5	7.5	12.5	7.5	-
Kihu sp. Ste sp.	23.5 9n	-	-	-	-	-	-	-	-
Naurulokki Lar rid	1.4 - 25.4 - 9.5 pS 25.4 n1100/7h	1.4 - 2.5 - 7.5 2.5 sP 2500, pS 3500	10.4 - 4.5 - ? sP 4.5 n270	24.4	17.4	14.4	25.4	30.4	1.6
Harmaalokki Lar arg	19.3 - 14.4 - 9.5 sP 14.4 n50	11.4-(18.-25.4)-15.5 sP 18.4 40, pS 25.4 120	4.5 - ? - ?	12.5	11.4	25.4	20.4	-	-
Selkälokki Lar fus	17.4 - 3.5 - 13.5 sP 3.5 15	18.4 - ? - 15.5	5.5 - ? - ?	14.5	-	22.5	-	-	-
Merilokki Lar mar	9.4 - ? - ? sP 17.4 3	6.4 - ? - ?	-	-	-	-	-	-	-
Kalalokki Lar can	16.4 - 25.4 - 9.5 sP 29.4 15	17.4 - 24.4 - 6.5 sP 24.4 32	2.5 - ? - ? sP 7.5 6	15.5	9.5	11.4	2.5	18.4	-
Räyskä Hyd cas	10.5 - ? - ?	9.5 - ? - 15.5	-	-	-	-	-	-	-

L A J I	Kemi	Tornio	Pello	Ylit.	Terv.	Roi.	Vemij.	Muonio	Ytösi.
Kalatiira Ste hir	<u>7.5</u> - ? - ?	<u>9.5</u> - ? - ?	-	-	<u>10.5</u>	<u>22.5</u>	-	-	-
Lapintiira Ste par	<u>16.5</u> - ? - ?	<u>14.5</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	<u>8.8</u>	<u>20.5</u>
Tiira sp. Ste sp.	?	<u>10.5</u> - 27.5 - ? sP 27.5 n100	<u>9.5</u> - 27.5 - ? sP 27.5 25	<u>16.5</u>	-	-	-	-	-
Sepelkyyhky Col pal	<u>10.4</u> - ? - 16.5 sP n40	<u>3.4</u> -(26.4&7.5)-15.5 sP 5.5 n700	<u>17.4</u> - ? - ? sP 16	<u>9.5</u>	<u>14.4</u>	<u>1.5</u>	<u>21.4</u>	-	-
Käki Cuc can	<u>15.5</u> - 22.5 - ?	<u>22.5</u> - ? - ?	<u>17.5</u> - ? - ?	<u>22.5</u>	<u>25.5</u>	<u>22.5</u>	-	-	<u>30.5</u>
Sarvipöllö Asi otu	-	<u>21.3</u> 1	-	-	-	-	-	-	-
Suopöllö Asi fla	<u>14.4</u> - 9.5 - 25.5 KS 19	<u>29.4</u> - 4.5 - 28.5 KS 21	<u>6.5</u> - ? - 20.5 KS 8	<u>9.5</u>	<u>9.5</u>	<u>16.5</u>	<u>11.5</u>	<u>7.5</u>	-
Hiiripöllö Sur ulu	-	<u>22.4</u> , 27.4, 1.5 1+1, 2.5 ja 4.5, KS 6	-	-	-	-	-	<u>13.5</u>	-
Tervapääsky Apu apu	<u>16.5</u> - 10.6 - ?	<u>23.5</u> - 10.6 - ?	<u>30.5</u> - 17.6 - ?	<u>14.6</u>	<u>9.6</u>	-	-	-	-
Käenpiika Jyn tor	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>11.5</u> - ? - ?	<u>13.5</u> 1	<u>30.5</u>	-	-	-	-	-
Tunturikiuru Ere alp	( <u>8.5</u> )1	-	-	-	-	<u>2.5</u>	-	-	-
Kiuru Ala arv	<u>29.3</u> - 17.4 - ? sP 19.5 n60	<u>11.4</u> -(17.-18.4)-14.5 sP 17.4 n200	<u>9.4</u> - 22.4 - ? sP 22.4 n30	( <u>8.5</u> )	<u>13.4</u>	<u>15.4</u>	( <u>25.4</u> )	<u>15.4</u>	-
Hääräpääsky Hir rus	<u>7.5</u> - ? - ?	<u>7.5</u> - ? - ?	<u>8.5</u> - ? - ?	<u>14.5</u>	<u>9.5</u>	<u>10.5</u>	<u>11.5</u>	<u>10.5</u>	-
Törmäpääsky Rip rip	<u>13.5</u> - 19.5 - ? sP 19.5 n60	<u>7.5</u> - 14.5 - ? sP 14.5 n100	<u>14.5</u> - 30.5 - ? sP 30.5 n200	<u>21.5</u>	<u>20.5</u>	<u>16.5</u>	<u>16.5</u>	-	-
Räystäspääsky Del urb	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>9.5</u> - ? - ?	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>14.5</u>	<u>12.5</u>	<u>18.5</u> 25.5 150	-	-	<u>21.5</u>
Metsäkirvinen Ant tri	<u>8.5</u> - ? 18.5	<u>8.5</u> - ? - 15.5	<u>8.5</u> - 14.5 - ? pS 14.5 8n	<u>13.5</u>	<u>14.5</u>	<u>8.5</u>	-	<u>12.5</u>	-
Niittykirvinen Ant pra	<u>13.4</u> - ? - ?	<u>16.4</u> - ? - 15.5	<u>25.4</u> - 11.5 - ? pS 11.5 n20	<u>9.5</u>	<u>13.5</u>	<u>8.5</u>	-	-	-
Västäräkki Mot alb	<u>14.4</u> - 4.5 - 9.5	<u>12.4</u> - ? - 10.5	<u>16.4</u> - ? - ?	<u>23.4</u>	<u>17.4</u>	<u>19.4</u>	( <u>6.5</u> )	<u>27.4</u>	<u>9.5</u>
Keltävästäräkki Mot fla	<u>8.5</u> - 15.5 - 26.5 sP 15.5 n20	<u>7.5</u> - 16.5 - ? sP 16.5 n30	<u>11.5</u> - 14.5 - ? pS 14.5 n40	<u>13.5</u>	<u>13.5</u>	<u>16.5</u>	<u>20.5</u>	-	<u>31.5</u>
Tilhi Bom gar	<u>25.4</u> 5	<u>4.4</u> , 15.4, 24.4 1+1 23.4	-	-	-	-	-	-	-
Lapinharakka Lan exc	<u>15.4</u> - 19.4 - 8.5 KS 12	<u>21.3</u> -(17.4&1.5)-18.5 pS 17.4 ja 1.5 8,KS 52	<u>14.4</u> - ? - 29.4 KS 3	-	<u>16.4</u>	<u>26.4</u>	( <u>9.5</u> )	-	-
Rautiainen Pru mod	<u>19.4</u> - ? - 11.5	<u>22.4</u> - 9.5 - ? pS 9.5 n60	<u>11.5</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	-
Ruokokerttunen Acr sch	<u>16.5</u> - ? - ?	<u>25.5</u> - ? - ?	<u>30.5</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	-
Pensaskerttu Syl com	-	<u>6.6</u> 1	-	-	-	-	-	-	-
Hernekerttu Sul cur	<u>14.5</u> - ? - ?	<u>15.5</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	-	-
Lehtokerttu Syl bor	<u>25.5</u> - ? - ?	<u>3.6</u> - ? - ?	<u>9.6</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	-
Pajulintu Phy trus	<u>13.5</u> - ? - ?	<u>13.5</u> -(15.5&24.5)- ?	<u>14.5</u> - 19.5 - ?	<u>13.5</u>	-	<u>16.5</u>	<u>18.5</u>	-	-
Tiltalitti Phy coll	<u>6.5</u> - ? - ?	<u>8.5</u> - ? - ?	<u>12.5</u> - ? - ?	-	-	<u>8.5</u>	<u>14.5</u>	-	-
Hippiäinen Reg reg	<u>15.4</u> - ? - ?	<u>11.4</u> - ? - ?	-	-	-	-	-	-	-
Harmaasieppo Mus str	<u>15.5</u> - ? - ?	<u>13.5</u> - 28.5 - ?	<u>15.5</u> - ? - ?	<u>16.5</u>	-	<u>23.5</u>	-	-	-
Kirjosieppo Pic hyp	<u>8.5</u> - ? - ?	<u>10.5</u> - 21.5 - ?	<u>7.5</u> - ? - ?	<u>12.5</u>	<u>7.5</u>	<u>16.5</u>	<u>19.5</u>	-	<u>21.5</u>
Pensastasku Sax rub	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>14.5</u> - 23.5 - ?	-	<u>11.5</u>	<u>16.5</u>	-	-	-
Kivitasku Oen oen	<u>17.4</u> - ? - ?	<u>11.4</u> - ? - ?	<u>3.5</u> - ? - ?	-	<u>15.5</u>	<u>30.4</u>	<u>11.5</u>	-	<u>18.5</u>
Leppälintu Pho pho	<u>10.5</u> - ? - ?	<u>6.5</u> - ? - ?	<u>14.5</u> - ? - ?	<u>12.5</u>	-	( <u>22.5</u> )	<u>13.5</u>	-	<u>8.5</u>
Punarinta Eri rub	<u>16.4</u> - ? - ?	<u>21.4</u> - 22.4 - ?	-	-	<u>17.5</u>	<u>28.4</u>	<u>15.5</u>	-	-
Sinirinta Lus sve	<u>8.5</u> - ? - 29.5	<u>14.5</u> - ? - ?	<u>16.5</u> - ? - 23.5	-	-	<u>23.5</u>	-	-	-
Huotarastas Tur bor	<u>12.4</u> - ? - ?	<u>29.3</u> - ? - ?	<u>2.5</u> 1	-	-	-	-	-	-

L A J I	Kemi	Tornio	Pello	Ylit.	Terv.	Roi.	Kemij.	Muonio	Utsi.
Rükättirastas Tur pil	<u>19.4</u> - ? - ?	<u>23.4</u> -(6.-8.5)-15.5	<u>18.4</u> - 8.5 - ? sP 8.5 12	<u>8.5</u>	<u>6.5</u>	<u>6.5</u>	<u>7.5</u>	<u>12.5</u>	-
Punakylkirast. Tur ili	<u>29.4</u> - ? - ?	<u>16.4</u> -(6.-8.5)- ?	<u>3.5</u> - 8.5 - ? sP 8.5 23	<u>6.5</u>	<u>9.5</u>	<u>7.5</u>	<u>10.5</u>	-	-
Kulorastas Tur vis	<u>25.4</u> , 3.5	<u>29.4</u>	-	-	-	-	-	-	-
Laulurastas Tur phi	<u>2.5</u> - ? - ?	<u>7.5</u> - ? - ?	<u>8.5</u> - ? - ?	<u>9.5</u>	<u>9.5</u>	<u>16.5</u>	<u>12.5</u>	<u>12.5</u>	-
Koskikara Cin cin	-	<u>23.4</u> 1	<u>5.4</u> 1, 10.4 3	-	-	-	-	-	-
Keltasirkku Emb cit	<u>2.4</u> - 16.4 - ? sP 16.4 n25	<u>18.3</u> - 11.4 - 6.5 <u>11.4</u> sP n40, pS 80	<u>9.4</u> - 25.4 - ?	<u>12.4</u>	<u>14.4</u>	<u>16.4</u>	-	-	<u>17.5</u>
Peltosirkku Emb hor	<u>12.5</u> - ? - ?	<u>13.5</u> - 16.5 - ?	<u>5.6</u> - ? - ?	<u>13.5</u>	<u>11.5</u>	<u>22.5</u>	<u>16.5</u>	-	-
Pajusirkku Emb sch	<u>17.4</u> - ? - ?	<u>24.4</u> - ? - ?	<u>8.5</u> - ? - ?	<u>6.5</u>	<u>2.5</u>	<u>27.4</u>	-	<u>14.5</u>	-
Pohjansirkku Emb rus	<u>2.5</u> - 14.5 - ? pS 14.5 4	<u>1.5</u> - 6.5 - 15.5 <u>6.5</u> sP 5nw, pS n30	<u>6.5</u> - 14.5 - ?	-	<u>27.4</u>	<u>10.5</u>	-	-	-
Pulmunen Ple niv	<u>20.3</u> - 16.4 - 5.5 sP 16.4 n175	<u>31.3</u> -(16.-17.4)-4.5 sP 17.4 n300, pS 700	<u>4.4</u> - 12.4-22.4	<u>7.4</u>	<u>10.4</u>	<u>20.4</u>	<u>18.4</u>	<u>4.4</u> 18.4 50	-
Lapinsirkku Ca1 lap	<u>29.4</u> , 30.4	<u>29.4</u> - 9.5 - 13.5 9.5 sP 25, pS n50	<u>8.5</u> - 14.5 - ?	-	-	<u>11.5</u>	<u>11.5</u>	<u>13.5</u>	-
Järripeippo Fri mon	<u>17.4</u> - 11.5 - 17.5 sP 11.5 n50	<u>18.4</u> -(10.-11.5)- ? sP 10. ja 11.5 200e	<u>26.4</u> - 11.5 - ? sP 11.5 n30	<u>7.5</u>	<u>7.5</u>	<u>8.5</u>	<u>11.5</u> pS 13.5	<u>22.4</u>	<u>17.5</u>
Peippo Fri coe	<u>10.4</u> - 2.5 - ? sP 2.5 n500	<u>11.4</u> -(22.4&5.5&14.5) sP 16.4 120 // - ?	<u>13.4</u> - 26.4 - ? sP 4.5 n200	<u>14.4</u>	<u>15.4</u>	<u>15.4</u>	<u>25.4</u> 25.4 100n	<u>8.5</u>	-
Vihervarpunen Car spi	<u>31.3</u> - ? - ?	<u>13.4</u> -(24.4&5.5)-10.5 sP 25.4 28	<u>8.5</u> - ? - ?	-	-	<u>28.4</u>	-	-	-
Viherveippo Car chl	<u>26.3</u> - ? - ?	<u>17.3</u> - ?-14.5	<u>16.3</u> - ? - ?	-	-	<u>17.4</u>	-	-	-
Urpiainen Aca flam	<u>6.4</u> - 16.4 - ? sP 16.4 n30	<u>7.4</u> - 2.5 - ? sP n30 us.	<u>10.3</u> - ? - ?	<u>18.4</u> 25.4 n50	-	-	-	-	-
Hempno Aca can	<u>16.4</u> - 1.5 - ? sP 1.5 n20	<u>13.4</u> - ? - 14.5	<u>22.4</u> 1	-	-	-	-	-	-
Kottarainen Stu vul	<u>29.3</u> - 17.4 - ? sP 17.4 n30	<u>30.3</u> - 16.4 - 7.5 sP n100 us.	<u>2.4</u> - 22.4 - ?	<u>20.4</u>	<u>31.3</u>	<u>10.4</u>	<u>7.4</u>	<u>13.4</u>	-
Mustavaris Cor fru	<u>29.3</u> - ? - ?	<u>29.3</u> - ? - 5.5 sP 4	<u>6.4</u> , 7.4, 18.4	-	-	<u>3.4</u>	<u>25.4</u>	<u>18.4</u>	-
Varis Cor cix	?	<u>22.3</u> - 11.4 - 6.5 sP 17.4 350	<u>28.3</u> - 4.4 - ? sP 4.4 110	<u>30.3</u>	-	-	-	-	-
Naakka Cor mon	<u>29.3</u> ? - 9.5	<u>6.4</u> - ? - 14.5 <u>12.4</u> 4, kS 10-15	<u>5.-7.5</u> 2	-	-	-	-	-	-



## 6. Kevään tarkastelua ja erillisiä havaintoja

Kevään erityispiirteenä edelliseen kevääseen verrattuna voidaan Kemi-Torniossa pitää lähes täydellistä suurparvien puuttumista. Suurimmat parvet olivat yleensä huomattavasti pienempiä kuin viime keväänä. Erityislajina samaiselta alueelta mainittakoon merimetso, jota havaittiin ennätysellinen määrä: yhteensä 463 yks., joista 25.4 199. Lisäksi on Kemijärven tienoilta maalikoiden havaintoja satapäisistä hanhiparvista 7. - 15.4 matkannassa korkealla pohjoiseen. Luultavasti kyseessä on ollut merimetsoparvia, kohtalaisen suuria. Nämä havainnot tukevat käsitystä, että merimetso muuttaa hyvinkin runsaslukuisena toiminta-alueemme halki.

Pohjoisempaa voidaan poimia erikoislajiksi mustakurkku-uikku, josta tehtiin kevään aikana havaintoja aina Utsjokea myöten. Laji laajensi tätä melkoisesti levinneisyysaluettaan. Muutamat eteläiset varpuslinnut, kuten hernekerttu, lehtokerttu, punarinta ja hippiäinen, sen sijaan puuttuivat lähes tyystin mm. Pellosta (kts. muuttotaulukko).

Kevään yhtenä pääpiirteenä voidaan lisäksi mainita joidenkin lajien, esim. tervapääskyn, myöhäinen päämuutto.

Seuraavaan tarkasteluun emme ole ottaneet kaikkia lajeja, vaan ainoastaan sellaiset, joista on enemmän mielenkiintoisia ja merkittäviä havaintoja. Tarkastelussa on lähes kaikki muu, mikä ei mahtunut muuttotaulukkoon, mm. joukkohavainnointituloksia Kemi-Tornio-alueelta. Huom! ♂ = uros ja ♀ = naaras.

Mustakurkku-uikku: Selvä runsastuminen koko toiminta-alueellamme.

Merimetso: Kemi-Tornio-alueella havaitut merimetsoparvet ovat matkanneet lähes poikkeuksetta n-ne-suuntaan. Joukkohavainnoinneissa havaitut merimetso parvet ovat kartassa 1.

Merihanhi: Torniossa viimevuotista runsaammin (35 - 65).

Metsähanhi ja hanhi sp.: Kemi-Torniossa kevätsumma oli noin 1700 hanhea. Päämuuttosuunnat yksilömäärineen Torniossa olivat 72nw, 72n, 146ne ja 40e. Joukkohavainnointiaineisto on pääpiirteittäin kartassa 2. Pellossa hanhia nähtiin ehkä tavallista enemmän, mutta Torniossa tavallista vähemmän (yht. 990)

Anas sp.: Kemi-Torniossa selvästi pitempiaikainen ja laimeampi muutonhuippu kuin viime keväänä. Ei suurparvia Torniossa viime kevään tapaan.

Heinätaki: Ilahduttava runsastuminen koko toimialueella (pohjoisin Kemijärvellä) paitsi Torniossa ehkä vähemmän kuin viime keväänä.

Lapasorsa: Kts. ed. Lisäksi yksi havainto Kittilästä 18.5 1♂♀.

Pilkkasiipi: Kemissä tavallista runsaammin.

Alli: Hyvin vähän havaintoja.

Isokoskelo: Kesäparveilun alku Torniossa 16.5 (n. 90 paikallista urosta) ja kuippu 27.5 (1000 ja 550 parvet).

Telkkä: Kesäparveilun alku Torniossa 14.5 (4♂♂sw).

Joutsen: Pellossa joks. runsaasti (25). Ivalossa ensimmäinen 1.4.

Kalasääksi: Kemi-Torniossa lentosuuntana ainoastaan w (1+1+2+1 yks.).

Varpushaukka: Tornion joukkohavainnointiaineistossa selvä e-voittoisuus, so.

suurin osa muuttajista matkasi suuntaan e (=itä).

Piekana ja Buteo sp.: Kemi-Tornion kevätsumma n. 1050. Buteoita muutti selvästi suurempi määrä Suomesta Ruotsiin kuin päinvastoin. Joukkohavainnointiaineisto pääpiirteittäin kartassa 3. Ivalossa ensimmäinen piekana 4.4!

Ampuhaukka: Kemissä hyvin niukasti mutta Torniossa lajia tavattiin melko runsaasti. Ruotsin vaikutus?

Tuulihaukka: Pellossa viimekeväistä selvästi vähemmän (ainostaan 3 havaintoa) mutta Kemi-Torniossa kohtalaisen runsaasti.

Kurki: Kemi-Tornion kevätsumma n. 800. Päämuuttosuunnat Torniossa yksilömäärineen 18w, 25ln ja 10l ne. Kemin aineistossa selvempi n-voittoisuus. Joukkohavainnointitulokset yleispiirteittäin kartassa 4.

Pikkusirri: Kemistä ihmeen vähän havaintoja ja Tornioista ei ensimmäistäkään.

Töyhtöhyppä: Ensimmäinen Ivalossa 17.4.

Kuovi: 2.5 Kemin joukkohavainnointipisteissä voimakas muutto. Päämuuttosuuntina Kemissä n ja e, ja Torniossa samoin n ja e, mutta länteen muutti suhteellisesti enemmän kuin Kemissä.

Taivaanvuohi: Tornion joukkohavainnointiaineistossa muuttosuuntana ne-e.

Tunturikihu: Kittilän Kiistalassa 6.6 ja Kemijärvellä 26.5 3 ne.

Naurulokki: Päämuutto viimevuotista huikan myöhemmin, vaikka ensimmäiset tunustelijat Kemissä ja Torniossa jo 1.4. Päämuutto oli Kemissä 25.4, Torniossa 2.5, Pellossa 4.5 ja Rovaniemellä 4.5.

Sepelkyyhky: Riekkolassa selvä kaksi-huippuinen muutto, 26.4 ja 7.5. Valtaosa eli n. 80% muutti Riekkolassa itään Ruotsista Suomeen. Sepelkyyhkyn muutto alueellemme näyttää tapahtuvan siten Ruotsin kautta. Tätä tukevat myös kenttähavainnot. Riekkolan aineistossa on 818 yks..

Käki: Ensimmäinen Ivalossa 29.5.

Hiiripöllö: Torniossa havaittiin 22.4 - 4.5 yhteensä 6 hiiripöllöä. Lisäksi Muoniossa 13.5 yksi pöllö. Soidinhuutelua ei kuitenkaan ole kuultu.

Tervapääsky: Toukokuun lopun ja kesäkuun alun kylmä jakso viivästytti tervapääskyn päämuuttoa alueellemme vaikka ensimmäiset saapuivat suunnilleen normaaliin aikaan. Päämuutto Kemi-Torniossa 10. - 16.6.

Käenpiika: Kittilän Kiistalassa 13.5 yksi paikallinen yksilö.

Tunturikiuru: Kemissä muutto ohi huomaamatta.

Västäräkki: Ensimmäiset Ivalossa 8.5.

Rautiainen: Riekkolassa selvä itävoittoisuus.

Pajulintu: Kemi-Torniossa sekä aikainen (15.5) että myöhäinen (24.5) muutonhuippu. Jälkimmäinen ehkä voimakkaampi.

Rastas sp.: Rastaiden muutonhuippu oli viimekeväistä noin 4 päivää myöhempänä. Huippu oli lisäksi tasaisempi, pitempi ja heikompi.

Pohjansirri: Torniossa aikainen muutonhuippu (6.5). Aineisto nw-voittainen.

Pulmunen: Torniossa ei havaittu viimekevään suuruista ryntäystä (tuolloin 25.4 pS n.5000 viideltä havainnoitsijalta). Muutonhuippu oli lisäksi hieman yli viikon myöhempänä viime kevääseen verrattuna.

Järripeippo: Riekkolassa oli hallitseva muuttosuunta ennen 12.5 länsi ja 12.5

jälkeen itä. Edellisen muuton huippu oli 10.5 ja jälkimmäisen huippu 14.5. Ruotsin kautta muuttava kanta muuti siten hiukan myöhemmin ja lisäksi selvästi runsaslukuisempaan kuin Suomen puolta käytävä kanta.

Peippo: Riekkolassa selvä kolmihuippuinen-muutto. Valtaosa, n. 95% (n=481), muutti Ruotsista Suomeen, ts. suuntaan e. Fri sp. aineistossa suhde on vastaavasti 96% (n=1029).

Viherpeippo: Kittilän Kiistalassa 11.5 yksi paikallinen yksilö.

Vihervarpunen: Muutto Riekkolassa 80 %:sesti e-voittoinen.

Käpylintu sp.: Kevään muutto Riekkolassa 23.4 - 2.5 - 15.5 (95 %:sesti itäsuuntaan). Loppukeväästä ja alkukesästä havaittiin Kemi-Torniossa selvä ja voimakas vaellus nw-nnw-suuntiin (poikkeuksetta), 28.5 - 8.6 - 26.6 (8.6 sP n80 ja pS 142 suuntaan nw Kemin Sauvosaassa).

Mustavaris: 23.4 Inarissa 2 paikallista yksilöä.

Varis: Pesimättömien parveilu alkoi Torniossa noin 5.5.

Naakka: Selvä runsastuminen toiminta-alueellamme, erityisesti Torniojoki-laaksossa (aina Pelloa myöten).

## 7. Harvinaisuudet

Seuraavaan rarilistaan on koottu kaikki paikalliset harvinaisuudet koko toiminta-alueeltamme. Huom! ♂ = uros ja ♀ = naaras.

Mustakurkku-uikku (Pod aur)	15.5	1♂♀	Utsjoki Korretoja (Jouni Aikio)
Harmaahaikara (Ard cin)	30.4	1	Tervola Koivu (Vesa Perttunen)
- " -	14.5	1	Kolari Vaattojärvi (Juhani Pitkänen)
Kiljuhanhi (Ans ery)	9.5	1 yks.	kolmen metsähanhen seurassa Tornio Koivuluoto (Hannu Huhtalo, Jouni Ylpekkala ja Seppo Sankila)
- " -	14.5	5 e	Tornio Koivuluoto (Hannu Huhtalo)
- " -	25.5	4 sw	Kemi Järppi (Matti Hernetkoski)
Ans ery/Ans alb	7.5	1	Tornio Koivuluoto (Juha Ylimaunu)
Kanadanhanhi (Bra can)	18.5	1	Kemi Elijärvi (Esko Nenola ym.)
Branta sp.	22.5	4 w	Kemi Elijärvi (Pekka Adolfsen)
Sinisorsa (Ana pla) 1/2-albino	7.5	1♀	normaalin ♂:n seurassa Tornio Tornionjoki (Hannu Huhtalo)
- " -	9.5	1♀	normaalin ♂:n seurassa Tornio Koivuluoto (Hannu Huhtalo ym.) (Tod.näk. sama pari päivää aiemmin Kemissä)
- " -	10.5	1♀	normaalin ♂:n seurassa Rovaniemi mlk. (Osmo Junila)
Punasotka (Ayt fer)	4.4	1♂♀	Rovaniemi mlk. (Osmo Junila)
- " -	18.5	1♂	Kittilä Kiistala (Kullervo Pitkänen)
Merikotka (Hal alb)	2.5	1 n	Tornio Mellasalo (Jouni Ylpekkala, Jyrki Rantataro ja Pekka Ylimaunu)
- " -	10.5	1 n	Pello Sirikkokoski (A. Horneman)
Kotka (Aqu chr)	28.4	1 n	Tornio Nivonpää (H. Huhtalo & J. Laitto)

Hal alb/ Aqu cry	1.5 1 n	Tornio Pirkkiö (Jari Ponkala ym.)
Kiljukotka (Aqu cla)	11.6 1 juv	Pello Pellonjärvi (Eero Peltonen ja Jorma Halonen)
Ruskosuohaukka (Cir aer)	5.5 1 <sup>+</sup> e	Tornio Riekkola ja Pirkkiö (H.Huhtalo)
Muuttouhaukka (Fal per)	30.4 1 ♀	Tornio Kaupunginlahti (Hannu Huhtalo)
Nokikana (Fal atr)	31.3-1.4 1	Ivalo (Esko Sirjola)
Keräkurmitsa (Eud mor)	5.6 1	Kemi Karjalampi (Tapani Heikkuri)
Isosirri (Gal can)	8.5 1	Tornio Koivuluoto (H.Huhtalo, Olavi Kurttio ja Jyrki Rantataro)
Lampiviklo (Tri sta)	18.-20.5 1	Kemi Eläjärvi (Juhani Jaakkola, Raimo Koskenkorva ja T.Pirkkarainen)
Suokukko (Phi pug) albinist.	12.5 2 ♀♀	Tornio Koivuluoto (Hannu Huhtalo)
Lehtokurppa (Sco rus)	24.4 1 kuollut	Pello (Toivo Hopeavuori)
Merikihu (Ste par)	23.5 2 n	Kemi Maksniemi (Juhani Jaakkola)
Pikkulokki (Lar min)	14.5 2 e	Tornio Riekkola ja Pirkkiö (H.Huhtalo)
- " -	15.5 2 n	Simo (Juhani Jaakkola ym.)
- " -	20.5 3	Kemin mlk. (Raimo Koskenkorva)
- " -	22.5 2+3	Simo (J.Jaakkola & Jouko Lehto)
- " -	23.5 2	Simo (J.Jaakkola ym.)
- " -	11.6 4	Kittilä Kiistala (Kullervo Pitkänen)
Uuttukyyhky (Col oen)	14.5 1 e	Tornio Riekkola ja Pirkkiö (H.Huhtalo)
- " -	22.5 1 se	Tornio Raumonjärvi (Jouni Ylilpekkala)
Tunturipöllö (Nyc sca)	18.-21.4 1	Tornio Pirkkiön Niittyliete (Erkka Kunnari ja Jari Jääskeläinen)
Lapinkirvinen (Ant cer)	22.5 1 <sup>+</sup>	Tornio Oxö (Juha Ylimaunu, Heikki Liehu, Jari&Jukka Ponkala)
- " -	27.5 1	Kemi Kiikeli (Pentti Rauhala)
- " -	30.5 1	Kolari Teuravuoma (Jorma Halonen ym.)
Pikkulepinkäinen (Lan col)	13.5 1 <sup>+</sup>	Tornio Koivuluoto (Olavi Kurttio)
- " -	19.-20.5 1 <sup>+</sup>	Tornio Pirkkiö (Jari Ponkala ym.)
Mustapäskerttu (Syl atr)	7.5 1	Kemi Lentokenttä (E.Menola&P.Adolfson)
Mustarastas (Tur mer)	2.5 1 <sup>+</sup>	Pello Konttajärvi (P.Sihvo)
Satakieli (Lus lus)	25.5 1 <sup>+</sup>	Kolari Sieppijärvi (Jorma Halonen)
Sinitiaainen (Par cae)	13.4 1	Pello Isokylä (Toivo Hopeavuori)
Peukaloinen (Tro tro)	22.5 1 <sup>+</sup>	Tornio Oxö (Juha Ylimaunu ym.)
Vihherpeippo (Car chl)	15.4 1 <sup>+</sup>	Ivalo (Esko Sirjola)
Tikli (Car car)	2.-3.4 1	Tornio Suensaari (Markku Ylimartimo, Heikki Liehu ja Kari Anttila)
Naakka (Cor mon)	5.-7.5 2	Pello Isokylä (Eero Peltonen ja Jorma Halonen)
Fal per/Fal rus	4.4 1 nw	Kemin mlk. Kivalot (Onni Ylimaunu)

Joulukohavainnointi 2.5.1976

TO 2	TO 3	TO 5	TO 6	TO 7	KE 8	KE 9	KE 10	SI 11	SI 12	
Klo	4-12	4-12	4-12	4-11	4-12	5-14	4-14	9-13	4-14	4-14
Pha car	-	-	-	-	-	9	12	-	-	4
Ans ars	-	15	-	1	-	-	-	-	-	3
Ans fab	11	38	12	9	10	13	17	5	11	9
Ans sp.	4	24	13	2	9	99	10	43	41	29
Cyz cys	-	3	-	-	2	-	-	-	2	7
Hal alb	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Acc gen	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Acc nis	-	-	1	-	1	-	-	2	3	-
Acc sp.	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
But but	2	2	2	-	3	-	1	-	2	2
But lag	12	17	5	4	9	12	5	5	21	6
But sp.	3	12	16	2	4	24	41	1	20	10
Cir cya	-	2	-	1	-	-	-	1	3	1
Pal tin	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-
Pal sp.	-	-	-	-	-	1	2	-	-	2
Gru gru	44	13	2	26	5	3	-	12	14	3
Van van	-	-	2	3	-	1	-	4	17	-
Num arq	43	43	14	18	13	128	272	15	38	17
Lar arg	6	-	11	15	5	1	2	-	8	2
Lar fus	-	-	1	5	3	-	-	-	-	-
Lar can	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-
Lar rid	13	8	20	13	57	-	-	4	20	-
Lar mar	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Lar sp.	-	25	-	-	38	31	34	-	-	41
Col pal	20	61	39	204	16	19	34	-	97	50
Cor cix	9	1	2	-	33	-	-	7	-	-
Ala arv	9	-	-	-	-	-	-	-	23	17
Ant pra	3	-	2	-	-	-	2	-	8	-
Mot alb	2	-	1	-	2	1	2	1	26	4
Fru mod	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Tur pil	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Tur ili	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tur phi	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Emb cit	2	-	3	-	-	-	2	-	10	2
Emb sch	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-
Emb rus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fri coe	10	18	19	15	8	8	40	-	118	38
Fri mon	-	-	-	3	-	-	-	-	6	-
Car spi	1	1	1	-	-	-	-	-	3	19
Aca flam	52	-	2	-	-	-	-	-	-	3
Car chl	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Stu vul	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-
Ple niv	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-
Lox sp.	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fri sp	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pl. sp.	-	-	-	-	32	40	133	-	54	25
Pan hal	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-
Mer mer	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Gal gal	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Lan exc	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
	285	288	185	327	251	388	614	112	585	321

Joulukohavainnointi 25.4

PE 1	TO 3	TO 4	TO 5	TO 6	TO 7	KE 8	KE 9	KE 10	SI 11	SI 12	
Klo	4-12	4-12	5-11	4-12	4-12	4-12	5-14	4-14	4-11	4-14	
Pha car	-	-	-	113	60	102	60	-	42	91	53
Ans fab	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Ans sp.	-	-	-	-	-	-	10	-	9	2	-
Mer mer	-	-	-	4	-	-	-	-	2	-	-
Acc gen	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Acc nis	-	1	1	1	1	-	2	-	-	3	-
Acc sp.	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-
But but	-	-	-	3	-	-	1	2	-	1	2
But lag	-	15	1	8	5	9	5	1	3	-	3
But sp.	5	3	4	24	17	17	27	24	-	1	12
Cir cya	-	6	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Pal tin	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Pal col	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Pal sp.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Gru gru	1	6	-	-	-	12	14	10	-	-	2
Van van	4	-	-	3	3	5	-	3	3	9	3
Num arq	2	9	-	9	11	-	18	1	106	-	-
Lar arg	-	-	58	15	48	1	10	12	15	2	11
Lar fus	-	-	3	-	2	-	-	-	2	-	-
Lar can	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-
Lar rid	-	-	1	6	-	61	-	-	1087	-	-
Lar sp.	-	-	49	13	22	-	-	485	-	-	3
Col pal	11	8	-	128	485	79	11	25	20	8	12
Cor cix	4	8	-	-	239	19	-	10	13	15	16
Ala arv	1	4	1	-	5	-	-	-	-	-	-
Ant pra	1	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-
Mot alb	2	-	-	3	-	1	-	1	1	1	1
Tur vis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Emb cit	18	-	-	-	5	-	2	-	1	2	2
Pru mod	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Fri coe	94	79	-	32	60	18	2	7	-	25	11
Fri mon	-	1	-	10	1	-	-	-	-	-	-
Car spi	-	2	-	5	28	2	-	-	-	11	-
Car chl	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Aca flam	-	4	-	22	-	11	-	-	4	40	2
Lox sp.	-	-	-	5	-	3	-	-	-	-	-
Stu vul	18	-	-	-	52	-	-	-	-	-	-
Emb sch	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Pl. sp.	20	43	-	121	332	-	-	43	-	-	-
	185	195	117	528	1380	353	162	627	1322	187	140

Joulukohavainnointi 19.4

TO 3	TO 4	TO 6	TO 7	KE 10	
Klo	6-12	6-10	6-11	6-10	6-8
Mer mer	-	-	-	-	1
Acc gen	-	-	2	-	-
Acc nis	1	-	1	5	-
But lag	6	-	1	-	-
But sp.	3	-	1	-	-
Pal tin	1	-	-	-	-
Pal sp.	1	-	-	-	-
Van van	-	-	4	6	-
Num arq	-	-	-	-	2
Lar arg	9	9	2	-	6
Lar rid	-	-	-	-	13
Lar fus	-	-	-	-	2
Col pal	20	-	221	15	-
Cor cix	31	17	32	51	-
Ala arv	3	1	3	-	2
Fri coe	22	-	11	-	-
Fri mon	1	-	-	-	-
Car chl	-	-	-	4	-
Stu vul	-	1	50	8	-
Ple niv	-	-	2	-	25
Emb cit	-	-	3	-	-
Cor fru	2	-	-	-	-
Pl. sp.	-	26	86	-	-
	100	54	418	103	55



